

ღ ა ვ ი თ
გურამიშვილი
(1705 - 1792 წ.წ.)

დავითიანი

ვაი, რა კარგი საჩინო
რა ავად მიგიჩნისო!
ბოროტისაგან კეთილი
შურით ვერ განარჩიესო,
მაცხოვრებელი შენ მათი
წამწყმენდლად მიგიჩნისო,
დიდება მოთმინებასა შენ-
სა,

უფალო იესო!
ვაი, რა კარგი საჩინო
რა ავად მიგიჩნისო!
ლვთის საიღუმლო გაგტეხ-
ეს,

გულში ვერ დაგიტიესო,
ოცდაათ ვერცხლად გაგყ-
იდეს

ისიც კი დანაბნიესო,
დიდება მოთმინებასა შენ-
სა,

უფალო იესო!
ვაი, რა კარგი საჩინო
რა ავად მიგიჩნისო!
შეგიპყრეს თვისი დამხს-
ნელი, საბელი მოგახვიესო;
მაგრა შეგიკრეს ხელები,
უფალსა არა გთნიესო,
დიდება მოთმინებასა შენ-
სა,

უფალო იესო!
ვაი, რა კარგი საჩინო
რა ავად მიგიჩნისო!
ავაზაკზედა გაგცვალეს,
ბარაბა მათ ირჩიესო;
ურიგო სიტყვა შეგკადრეს,
გაგლანძღეს, გაგათრიესო,
დიდება მოთმინებასა შენ-
სა,

უფალო იესო!
ვაი, რა კარგი საჩინო
რა ავად მიგიჩნისო!
ფრწხილთა გიყარეს ლერ-
წამი, ნუნები აგატკიესო,
ყვრიმალს გცეს თვალებ-
აკრულსა გკითხეს: ვინ
გცემა თქვი ესო?

დიდება მოთმინებასა შენ-
სა,

უფალო იესო!
ვაი, რა კარგი საჩინო
რა ავად მიგიჩნისო!
ბრალი ვერ - გპოეს, დაგ-
საჯეს, პილატე მოგისიესო;
ბრალობის სისხლი თავზე-
და შევილითურთ გარდინთხ-
იესო.

დიდება მოთმინებასა შენ-
სა,

უფალო იესო!
ვაი, რა კარგი საჩინო
რა ავად მიგიჩნისო!
ხელ-დაბანილთა შოლტით
გცეს მსხვერპლს სისხლი
შეურიესო,

დაგადგეს ეკლის გვირგვინი
გოლგოთას მიგიწვიესო,
დიდება მოთმინებასა შენ-
სა,

უფალო იესო!
ვაი, რა კარგი საჩინო
რა ავად მიგიჩნისო!
შესამოსელი გაგზადეს,
ქლამინდი მოგახვიესო!
ჯვარზედ გაგაკრეს,
ხელ-ფეხთა ლურსმანი
გაგიწვიესო,
დიდება მოთმინებასა შენ-
სა,

უფალო იესო!
ვაი, რა კარგი საჩინო
რა ავად მიგიჩნისო!
წყალი ითხოე, მოგართვეს
* დასასრული მე-8 გვ.

ვილოცავთ ცოდვასწაყლისა ცოდვასწაყლს -
ქრისტეს ბრწყინვალე აღცემას!

ახალი

ჯანთარი

„მეფნიერია ის, ვისაჲ
სამშობლოსათვის უძვერს გული..“

10 - 21 აპრილი 2015 წელი №6 №8088 ელფოსა : axaligantiadi@gmail.com.

„წრსლოცეს სა-
ჯანთარი სა-
ლოწრეყვითილოცეს-
ში ყოველი გრი-
ვალს ნიშნული
მონცოცეს, ნიშნულიც
- განთიარლი რა
ნიშთილოც, რაწაჲ-
ლოცთ - აღმონსაჲ-
ლოცთი, რაწაჲმას -
ნიშანყოლი, ყოველი
„ჯვარცმას“ -
„აღცემას.“ ყო-
ველი წრისოცემას -
მიხი მოგვარცმას,
ყოველი ცრეცმას -
რიმილოც, ყოველი
რაწაჲყოლოცმას რა
ნიშთილოცის შეცმაც
- ყოველი იესო
ქრისტე მოცმას!..“

სრულიად საქართვე-
ლოს კათოლიკოს-პატრიარქი,
მწესეთა-თნილისის მთავარ-
ეპისკოპოსი, მიტროპოლიტა და
რუსუმი-აფხაზეთის მიტროპოლი-
ტი, უნწმინდესი და უნეტარე-
სი ილია II.

ქრისტიანული აღცემა ძმისცემა!

აღდგომის დღესასწაულს კიდევ იმ შორეული ბავშვობიდან მახსოვს, როცა "ქრისტეაღდგა" ერთი სიტყვა მეგონა, ხოლო "ჭეშმა რიტად" — ორი. წითელ პარასკევს ბეზიანეში ენდროს ჩეჩქავდა და მას წითელი ხახვის ფურცლებთან ერთად წყალში ალბობდა. შემდეგ ამავე ქვაბში კვერცხებს ფრთხილად ჩააწყობდა და ხარშავდა. სკამზე ვიდექი და დუღილის პროცესს ვაკვირდებოდი. ეს წითელი სითხე და მასში ალუფხული უცნაური შიგთავსი რაღაც აუხსნელ, საიდუმლო შეგრძნებას იწვევდა, დაახლოებით ისეთს, როგორსაც ძილის წინ მოყოლილი ზღაპარი.

ყველაზე დიდი ზეიმი მაინც შელებილი კვერცხების ქვაბიდან ამოღება იყო. კვერცხები წითლად ბზინავდა; იდაყვებზე დაყრდნობილი დიდხანს და თვალგამტერებით ვუყურებდი მათ.

ბებია და დედა ზოგჯერ ჩიოდნენ, რომ ენდრო ცუდი გამოდგა — ასეთ დროს კვერცხებს არა მუქი წითელი, არამედ ღია ვარდისფერი გადაჰკრავდა... საწყალ ბეზიანეში აღარც ახსოვდა, ბოლოს როდის იმარხულა. კი ამბობდა, უწინ მარხვას შევინახავდი ხოლმეო, მაგრამ სავარაუდოდ ბოლშევიკების მოსვლის შემდეგ მალე დაანება ამ საქმეს თავი. თუმცა ძილის წინ ღმერთს ყოველთვის შევლას სთხოვდა.

აღდგომა დღეს წითელი კვერცხი ბავშვებისათვის ერთგვარი სათამაშო ხდებოდა. ბევრ წითელ კვერცხს ჯიბეებში ვიწყობდი და მეზობლის ბავშვებთან შესაჯობებლად მივიღოდი. ვისაც ყველაზე მაგარი კვერცხი აღმოაჩნდებოდა, სწორედ მას მიჰქონდა სახლში "მოგებული" ნადავლი. სამწუხაროა, რომ სწორედ ამ დღესასწაულს უკავშირდება მოტყუებით გამოწვეული ჩემი პირველი იმედგაცრუებაც: ერთმა უფროსმა ბავშვმა პატარებს ყველა კვერცხი დაგვიმტვრია. ჩვენს შორის ყველაზე მოსაზრებულს ეჭვი შეეპარა მის გამარჯვებაში და ბიჭს დაუფინა, მუჭა გახსნით. მანვე აღმოაჩინა, რომ მოწინააღმდეგეს ციცარის კვერცხი ჰქონდა და ამიტომაც გვაჯობა. ჭკვიანმა ბავშვმა წაგებულ კვერცხების უკან დაბრუნება და ციცარის კვერცხის

გადაღება მოითხოვა. სამწუხაროდ, სამართლიანობა ვერ აღვადგინეთ. "დიდმა ბიჭმა" სასტიკი და დამცინავი უარი განაცხადა ჩვენი მოთხოვნების შესრულებაზე და ჩხუბის შემდეგ საქმე იქამდე მივიდა, რომ უსუსურობისაგან ყველანი ავტირდით.

XX საუკუნის 70-იან წლებში ბავშვებს უმეტესად სახლში გვნათლავდნენ. კომუნისტებმა ქართველ საბჭოთა ხალხს იძულებით დაავიწყეს ტაძარში სიარულიც, თავიანთი მთავარი ქრისტიანული დღესასწაულიცა და დიდმარხვაც, რომელიც მორწმუნეებს

მერე, როცა მორწმუნე ადამიანებს თანდათანობით დაიწყეს ეკლესიაში სიარული, უმაღლესმა სასულიერო პირმა თავის ხალხს შეახსენა: აღდგომა ზეიმი, ამ დღის სიხარულს მიცვალებულები ჩვენთან ერთად იზიარებენ, ხარობენ, ჭირისუფალი კი მათ უკან, საფლავებში ვაბრუნებთო. ამის შემდეგ საფლავზე ქართველებმა უკვე ორშაბათს იწყეს გასვლა.

ადგილი სადაც სიკვდილი დაითრგუნა

მართლმადიდებელთათვის (ქართველები-სთვისაც) ქრისტეს მიერ

აღდგომის რემინისცენცია. "ვეფხისტყაოსნის" სტრიქონები: "მე იგი ვარ, ვინ სოფელსა არა მოკრებ კიტრად, ბერად, ვის სიკვდილი მოყვრისათვის თამამად და მიჩანს მღერად," — მეორე ადამიანისათვის კეთილშობილური თავგანწირვის ამალმებული სურვილიც გარკვეულწილად მხიარულ, დღესასწაულებრივ სიკვდილზე მინიშნებაა და სწორედ ზემოხსენებული ფილოსოფიითა გამსჭვალული; რადგან ის, ვინც სიცოცხლეს სწირავს, სიკვდილის მერე ხელმეორედ იშვება სასუფეველში, ანუ მარადიულ სიცოცხლეს მოიპოვებს. აღდგომის

მოგვიანებით კი პასექს შეერწყა ებრაელი ხალხის მხსნელის (მესიის) მოსვლის იდეა.

ადგილი იერუსალიმში, სადაც სიკვდილით სიკვდილი დაითრგუნა, სადაც მამამ ძეს მისი კუთვნილი თასი არ ააცილა, არის გოლგოთა, ანუ აღდგომის სავანე. ახ. წელთაღრიცხვის IV საუკუნეში აღმოსავლეთ რომის (ბიზანტიის) იმპერატორმა კონსტანტინე დიდმა იქ, სადაც ჯვარს აცვეს და დაფლეს მაცხოვარი, ბაზილიკა ააგო. შემდეგ ამ ადგილას მრგვალი ტაძარი აშენდა — წმინდა გოლგოთისა და აღდგომის ეკლესია, ასევე სხვა ნაგებობები. მაცხოვრის აღდგომის სავანე მთელი საქრისტიანოსათვის წმიდათა წმიდა ადგილად მიიჩნევა. მის პატრონობას არა მხოლოდ ქრისტიანი ერები ეცილებოდნენ ერთიმეორეს, არამედ მაჰმადიანებიც. აღდგომის სავანეში დროდადრო ძლიერდებოდა ქართველთა გავლენა. ჯვაროსნული ლაშქრობების დაწყების შემდეგ, მაშინ როცა საქართველო გაერთიანდა და გაძლიერდა, აღდგომის სავანე ქართველთა ხელში იყო. XI საუკუნეში ჩვენს წინაპრებს აქ საკუთარი ეპისკოპოსიც ჰყოლიათ, რომელიც საისტორიო წყაროებში გოლგოთელადაა მოხსენიებული. აქ ქართველ მოღვაწეებს დიდი მწიგნობრობაც გაუწაღებიათ. "სანახებსა წმიდისა აღდგომისასა" მრავალი წიგნი დაწერილა თუ გადაწერილა.

ქართველები თითქმის მუდამ მიიჩნეოდნენ "მფარველად და ქტიტორად" გოლგოთისა და აღდგომის სავანისა. თუმცა იქ მყოფებს ერთთავად უწევდათ ბრძოლა თავიანთი უფლებებისა და კუთვნილი მიწების დასაცავად. ამას ხშირად წერილობითაც აფიქსირებდნენ (მაგ., "გოლგოთის სვინაქსარი"). "ძველი ერისთავთა და სხვა ისტორიული წყაროები" (უცხოური თუ ქართული) მოგვითხრობენ, რომ XIV საუკუნის 20-იან წლებში ქართველებს ქრისტეს საფლავის კლიტე მოუპოვებიათ და ერთი საუკუნის განმავლობაში ფლობდნენ მას. აღდგომის სავანის — მაცხოვრის საფლავის ყველაზე დიდი მისტიკური საიდუმლო, რომელსაც "ჭკვიანნი ვერ მიხვდებიან", არის ცით გარდამოვლენილი ღვთაებრივი ცეცხლი — კიდევ ერთი დასტური დათრგუნვილი სიკვდილისა, ცოდვების დამარცხებისა, ცათა სასუფეველის არსებობისა და თვით აღდგომის ჭეშმარიტებისა.

ჩა მონღა სეჩრთიველოში აღდგომის შემდეგ

მცხეთა ერთ-ერთი პირველი ქალაქთაგანი იყო, სადაც ახალ რელიგიას თავიდანვე, ჯვარციმიდან უახლოეს ხანებში გულმხურვალე მორწმუნენი გამოუჩნდნენ.

* დასასრული მე-7 გვ.

... და ნათელი იგი მზელსა შინა ჩანს, და მზელი იგი მას ვუბრუნა

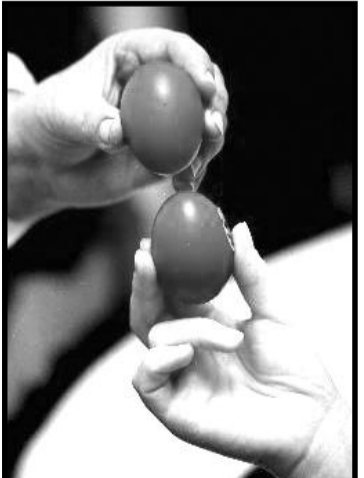
ქრისტეს ბრწყინვალე აღდგომასთან შესახვედრად ამზადებს. რა თქმა უნდა, ისიც ცოტას თუ ახსოვდა, რომ კვერცხის წითელი ფერი მაცხოვრის მიერ ადამიანთა ცოდვების გამოსასყიდად დანთხეული სისხლის მოსაგონარია, კვერცხი კი სამყაროს მთლიანობისა და მარადიული სიცოცხლის სიმბოლო.

ღამის ლიტანიობასა და ცისკრის ლოცვაზე დასწრების მაგივრად, აღდგომა დღეს ყველა წინაპრებისა თუ გარდაცვლილი ახლობლების სასაფლაოზე მიდიოდა, წითელ კვერცხს მიწაზე "დაავორებდა" — ეს ჭირისუფლის მთავარ საადგომო მოვალეობად მიიჩნეოდა; ზოგი სანთელსაც ანთებდა. ასე გრძელდებოდა ათწლეულების მანძილზე.

სიკვდილითა სიკვდილის დათრგუნვა, მკვდრეთით აღდგომა უფრო დიდი აღტაცების მომგვრელია, ვიდრე მაცხოვრის განკაცება (ქვეყნად მოვლინება) ანუ შობა. აღდგომა მართლმადიდებლური მისტიკის უდიდესი ზეიმი. აღარავინ დავობს იმაზე, რომ მართლმადიდებლობა აღმოსავლური ქრისტიანობაა; ქართველები კი დღესასწაულთა უპირატესობის აღიარებაში უფრო აღმოსავლულები აღმოჩნდნენ, რადგან სიკვდილისადმი დამოკიდებულების ფილოსოფიაც მათთვის თითქოს საზეიმო, ერთგვარად არარაციონალური ელფერთ არის აღბეჭდილი. ასეთ მსოფლადქმაში უთუოდ იკითხება მაცხოვრის მიერ კაცობრიობისათვის ჯვარცმისა და

დღესასწაულის აღნიშვნის დღე 325 წელს გამართულმა ნიკეის საეკლესიო კრებამ დაადგინა. იგი მოძრავია და ემთხვევა გაზაფხულის ბუნიობის შემდგომ, სავსე მთვარის მომდევნო კვირადღეს, ებრაული პასექის სწორს.

მეცნიერთა აზრით ქრისტიანული აღდგომა სწორედ ებრაული პასექიდან იღებს საწყისს. ამ დღესასწაულს ჯერ კიდევ ათასწლეულების წინ ებრაული მესაქონლე ტომები გაზაფხულზე აღნიშნავდნენ — საძოვრების ნაყოფიერებისათვის ისინი ბატკანს სწირავდნენ მსხვერპლად, ხოლო ძველი წელთაღრიცხვის XIII საუკუნიდან, ანუ მას შემდეგ, რაც ებრაელები ბინადარ ცხოვრებაზე გადავიდნენ, პასექი უმნიშვნელოვანეს საღმრთო დღესასწაულად იქცა.

კულტურის ეროვნული სტრატეგია - კონფერენცია - შიდა ქართლი

27 მარტს, ქალაქ გორის სახელმწიფო უნივერსიტეტში გაიმართა კონფერენცია თემაზე საქართველოს კულტურის სტრატეგია: ადამიანები, პროცესები, პრიორიტეტები. კონფერენციას უძღვეოდნენ საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის მინისტრი მიხეილ გიორგაძე და შიდა ქართლის გუბერნატორის მოადგილე გურამ მაჭარაშვილი.

ლონისძიებაში მონაწილეობდნენ შიდა ქართლში მოქმედა არასამთავრობო ორგანიზაციები, შემოქმედებითი სექტორის წარმომადგენლები, საინიციატივო ჯგუფები და კულტურის სფეროთი დაინტერესებული პირები. ღონისძიების ფარგლებში კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრომ წარმოადგინა კულტურის სტრატეგიის შემუშავების გზამკვლევი, რომელიც ქვეყნის მასშტაბით კულტურის სტრატეგიის შემუშავების პროცესის განმსაზღვრელი სამუშაო დოკუმენტია.

გზამკვლევაში გათვალისწინებულია ევროკომისიის აღმოსავლეთ პარტნიორობის პროგრამის ფარგლებში ჩატარებული შეხვედრების შედეგად მიღებული რჩევები და კულტურის სფეროს სხვადასხვა ორგანიზაციების წარმომადგენლების რეკომენდაციები. აღნიშ-

ნი. კონფერენციის ფარგლებში, კულტურის პოლიტიკის შემუშავებასთან დაკავშირებით გაიმართა დისკუსიები შემდეგ თემებზე: კულტურული მემკვიდრეობა, ხელოვნება და შემოქმედებითი ინდუსტრიები.

კონფერენცია მიზნად ისახავს კულტურის სტრატეგიის შემუშავების პროცესის

დაგვემასთან დაკავშირებული ინფორმაციის გავრცელებას, მიმდინარე პროცესების შესახებ საზოგადოების დაინტერესებას და კულტურა 2025 სტრატეგიის შემუშავების სამოქმედო გეგმის გაცნობას. ასევე, ძირითადი პრობლემების გამოვლენას და მათი გადაჭრისათვის შესაძლო გზების ძიებას. კონფერენციის ფარგლებში გამოთქმული რჩევები და მოსაზრებები, დოკუმენტური სახით განთავსდება სპე-

კუმენტი: კულტურის გრძელვადიანი სტრატეგია (2025 წლამდე) და სტრატეგიის განხორციელების მოკლევადიანი სამოქმედო გეგმა (2016-2017 წლები), რომლებსაც 2015 წლის ბოლოს საქართველოს მთავრობა დაამტკიცებს.

კულტურა 2025-ის მიზანია, განსაზღვროს საქართველოში კულტურისა და შემოქმედებითი სექტორის განვითარების გრძელვადიანი ხედვა, რომელიც ხაზს გაუსვამს კულტურის თანდაყოლილ

ღირებულებასა და მნიშვნელობას ქვეყნის ეკონომიკის განვითარებაში, ეროვნული იდენტობისა და სოციალური ერთობის განმტკიცებაში. სამოქმედო გეგმის მიზანია განსაზღვროს მოკლევადიანი პრიორიტეტები და ქმედები კულტურისა და შემოქმედებითი სექტორების ასაღორძინებლად. ასევე, აღნიშნული დოკუმენტი სამოქალაქო საზოგადოების ჩამოყალიბებას შეუწყობს ხელს.

კულტურული პროცესების მართვის ხელშეწყობად, კულტურა 2025-ის სტრატეგიის შემუშავების პრინციპებად გამოვიყვანოთ და ინკლუზიურობა განისაზღვრა. სტრატეგიის დოკუმენტის შემუშავება ღია მონაწილეობის მეთოდით განხორციელდება და მასში ჩართული იქნებიან საქართველოს კულტურისა და შემოქმედებითი სექტორების (ხელოვნება, კულტურული მემკვიდრეობა და შემოქმედებითი ინდუსტრიების) წარმომადგენლები. ღონისძიებას ესწრებოდნენ კასპის მუნიციპალიტეტის გამგებელი გონა გოჩიტაშვილი და მუნიციპალიტეტის კულტურის სფეროს წარმომადგენლები.

“ეცალონი” რეგიონული ბურნეს ფარგლებში

შიდა ქართლის გუბერნატორის ზურაბ რუსიშვილის მხარდაჭერით მედიასპორექტ “ეცალონი“-ს ავტორი და წამყვანი გონა ტყეშელაშვილი, რეგიონული ბურნეს ფარგლებში კასპის მუნიციპალიტეტს სტუმრობდა.

ზურაბ რუსიშვილი, გონა ტყეშელაშვილი, კასპის მუნიციპალიტეტის გამგებელი გონა გოჩიტაშვილი, მისი მოადგილე ჯამბოლატ ქაშხაძე, მუნიცი-

სუხის რეჟიმში წარიმართა, პირველ ნაწილში “ეცალონი“-ს წამყვანმა შეკრებილ საზოგადოებას სატელევიზიო გადაცემასთან დაკავშირებული სიახლეები გააცნო, მოსწავლეებს კითხვები დაუსვა და მათ მიერ დასმულ შეკითხვებსაც უპასუხა.

მხარის გუბერნატორმა ზურაბ რუსიშვილმა გონა ტყეშელაშვილს მადლობა გადაუხადა შეხვედრისა და ზოგადად

პალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარე ნუგზარ ბუღაძე ქალაქის №2 საჯარო სკოლის სააქტო დარბაზში მუნიციპალიტეტის საჯარო სკოლების მოსწავლეებს, პედაგოგებს და მშობლებს შეხვდნენ.

შეხვედრის მიზანი ქვეყანაში სოციალურ - საგანმანათლებლო ფონის გაუმჯობესება, წარმატებაზე ორიენტირებული მოსწავლე - ახალგაზრდების მოტივირება და პედაგოგების წახალისებაა.

უმნიშვნელოვანესი პროექტის წარმართვისათვის, ხოლო მოსწავლეებს მოუწოდა იყვნენ აქტიურები, მიიღონ კარგი განათლება, რათა ისინი მომავალში მათზე უკეთესი საჯარო მოხელეები იყვნენ და საკუთარი ქვეყნის წინსვლაში მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანონ.

დალი კორკომაშვილი, კასპის მუნიციპალიტეტის გამგებლის მთავარი სპეციალისტი საზოგადოებასთან ურთიერთობის საკითხებში.

გილოსავთ!
ქჩისტე აღება!

ნული გზამკვლევი შემუშავდა საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროსთვის ევროკომისიის აღმოსავლეთ პარტნიორობის კულტურის პროგრამის ტექნიკური მხარდაჭერის ფარგლებ-

ციალურად შექმნილ ვებგვერდზე.

საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროში კულტურის სტრატეგიაზე მუშაობის შედეგად მიღებულ იქნება ორი დო-

ბრძოლა “გაეროს განვითარების პროგრამა საქართველოში”

გამყოფი ხაზის პირა სოფლებში გრძელდება “გაეროს განვითარების პროგრამა საქართველოში”. ამჯერად ქვემო ჭალის ადმინისტრაციული ერთეულის ორ სოფელში საკორინთლოსა და ახალშენაში სათესლე კარტოფილი დარიგდა. თითოეულ ოჯახს 50 კი-

ლოგრამი გადაეცა. როგორც პროგრამის მენეჯერმა მამუკა მათიაშვილმა აღნიშნა, პროგრამა 30 ნოემბრის ჩათვლით გაგრძელდება. დაგეგმილია ჩითილების გამოყვანა და გადაცემა, ასევე სადემონსტრაციო კენკროვანი ბაღის გაშენება.

ყოველი რაიო შახის

სასწაული მადლმოსილი ცეცხლის გარდამოსვლისა პირველად მოიხსენიება IV საუკუნეში, ამ მოვლენაზე მოგვითხრობენ IX საუკუნის არაბი ისტორიკოსები მასუდი და ბირუნი. ისევე, როგორც ახლა, ძველ დროშიც ცეცხლი მაცხოვრის საფლავზე ყოველ დიდ შაბათს გარდამოდოდა ზეციდან. ცეცხლის ზეციურობა იქიდანაც ჩანს, რომ გარდამოსვლიდან რამდენიმე წუთი არაფერს წვავს, მცირე დროის მერე კი ჩვეულ თვისებას იძენს. ეს სასწაული, ჩუმი სიხარული მთელი მართლმადიდებელი სამყაროსი, აშკარა ნიშანია ღვთისაგან, რომ იგი ჩვენთანაა.

მაგრამ 1579 წელს, სულთან მურად მართლის მმართველობისას, სომეხმა მონოფიზიტებმა მოიხსენიეს იერუსალიმის ფაშა, რომ დიდ შაბათს ქრისტეს აღდგომის ტაძარში მარტო ისინი ყოფილყვნენ. მართლმადიდებლები ტაძარში არ შეუშვეს. ისინი, პატრიარქ სოფრონიოს IV-სთან ერთად, ტაძრის დაკეტილი კარების წინ, მოედანზე იდგნენ, აცრემლებულნი და გულშემუსვრილნი

ყველა მართლმადიდებელმა და ტაძარში მოსულმა სხვა აღმსარებლებმა.

ყველა უხაროდა, მართლმადიდებელი არაბები სიხარულით ხტოდნენ და ყვიროდნენ: “შენ მხოლოდ ხარ ღმერთი ჩვენი, იესო ქრისტე! მხოლოდ ჩვენი რწმენა, მართლმადიდებელ ქრისტიანთა რწმენაა ჭეშმარიტი“. ისინი მთელ იერუსალიმში დარბოდნენ, ყვიროდნენ და ხმაურობდნენ. მოდარაჯე თურქული ჯარი განაცვიფრა და შეადრწუნა ამ სასწაულმა. ყველა დაიბნა. ამ დროს ომარმა ხმამაღლა დაიძახა: “დიდია მართლმადიდებელთა რწმენა და მეც ქრისტიანი ვარო!” წამისყოფაში მრისხანებისაგან სახე აერიათ თურქებს და მას მისცივიდნენ. ომარი თამამად გადახტა ათ მეტრზე მეტი სიმაღლის აივნისა და დახლოდა, ქრისტიანებთან. საკვირველი უშიშრობა, რაც ახასიათებს ქრისტესთვის ყველა მოწამესა და აღმსარებელს, მოწმობა იყო იმისა, რომ მან ჭეშმარიტად ირწმუნა ქრისტე, “რამეთუ არა მომცა ჩვენ ღმერთმან გული მოშიშებისაი, არამედ ძლიერებისა

იმედოვნებდნენ, მადლმოსილი ცეცხლი ერეტიკოსების ხელთაგან მაინც მიეღოთ.

მათ იანიჩრები თვალს ადევნებდნენ, მოსალოდნელი უწერს რიგობისგან თავის დასახლევად. უფლის საფლავის ტაძრის გვერდით დაახლოებით იმავე სიმაღლის შენობა დგას. ამ შენობის ზედა სართულის ვერანდაზე, სადარაჯო პუნქტში, იდგა ოფიცერი ომარის თავის ჯარისკაცებთან ერთად.

ნათელი და მოწმენდილი იყო აპრილის ის დღე. გადიოდა საათები. უკვე კარგა ხანია გაიარა იმ დრომაც, როცა მადლმოსილი ცეცხლი გადმოდის ხოლმე (ჩვენი დროით დაახლოებით დღის ორ საათზე), მაგრამ ახლა ასე არ მოხდა. სომეხები დიდხანს ელოდნენ სასწაულს, მათი კათოლიკოსი გულმოდგინედ ლოცულობდა უფლის საფლავის წინ, მაგრამ ღვთაებრივი ცეცხლი არ გარდამოდოდა. უეცრად მეხმა იქუხა, ტაძრის ერთ-ერთი მარმარილოს სვეტი გასკდა და ამ ბზარიდან ცეცხლი გამოვარდა, ტაძრის წინ მლოცველი მართლმადიდებელი პატრიარქი წამოდგა და თავისი სანთლები აანთო. მისგან მიიღეს მადლმოსილი ცეცხლი

და სიყვარულისა და სიწმიდისაი“.

ომარი უვნებლად დაეცა მიწაზე და სასწაულებრივად გადარჩა. თანამემამულეებმა შეიპყრეს და უმაღლესი მოპკვეთეს, ეშინოდით, მისთვის სხვებსაც არ მიეზამათ. თავისი სისხლით მონათლული წმინდა ომარის სხეული კი ტაძრის წინ მოედანზე დაწვეს.

მართლმადიდებლებმა წმინდა ომარის ფერფლი და ძვლები მოაგროვეს, ლარნაკში მოათავსეს და სათაყვანებლად დააბრძანეს ღვთისმშობლის ტაძრად მიყვანების სახელობის დედათა მონასტერში, სადაც დღემდე საკვირველ კეთილსურნელებს გამოსცემს. იერუსალიმის მართლმადიდებელმა ეკლესიამ ომარი წმინდანად შერაცხა და მისი ხსენების დღედ 19 აპრილი (2 მაისი ახ. სტ.) დააწესა.

გვერდებგამურული გახეთქილი მარმარილოს სვეტი (ამ სვეტზე უძველესი წარწერაა გამოსახული) დღემდე დგას აშკარა ნიშნად ღვთის ძალისა, რომელიც მხოლოდ მართლმადიდებელი, ერთადერთი ჭეშმარიტი სარწმუნოების დროს კლინდება.

ჩვენი ბავშვობის ერთ-ერთი უგემრიელესი მოგონება, სწორედ სააღდგომო კვერცხს უკავშირდება. მანამ სანამ გააცნობიერებ, რატომ ღებავენ ბებოები თეთრ კვერცხს წითლად, გემრიელად რომ მიირთმევ და მეზობლის ბავშვებში თავს იწონებ ყველაზე “მაგარი” კვერცხით, სააღდგომო დღესასწაულში ჩართული მხოლოდ ემოციებს აყოლილი გრძნობ, რომ რაღაც საკრალურად მნიშვნელოვანი ნივთის მფლობელი ხარ. ენდროში “შეღებილი” ბავშვური ხელები კი დროთა განმავლობაში შენი მოუსვენარი ბავშვობის ცალკე თავგადასავალი ხდება.

წითელი კვერცხი სააღდგომო სუფრის ერთ-ერთი მთავარი ატრიბუტია, რომელსაც ვნების პარასკევს ღებავენ, ნიშნად ქრისტეს მიერ კაცობრიობის გამოსახსნელად დაღვრილი სისხლისა. გადმოცემით, წმინდა მარიამ მაგდალინელმა რომის იმპერატორ ტიბერიუსს აღდგომა ახარა და კვერცხი მიართვა. ტიბერიუსმა უპასუხა, მაგ კვერცხის გაწითლებას უფრო დაეიჯერებ, ვიდრე მიცვალებულის აღდგომასო. ამ სიტყვებზე კვერცხმა ფერი შეიცვალა. მას შემდეგ მორწმუნე ქრისტიანებში კვერცხის შეღებვა ტრადიციად იქცა.

მიუხედავად იმისა, რომ უამრავი ფხენილი არსებობს, კვერცხის შეღებვის ყველაზე ნაცად და გამართლებულ საშუალებად დღემდე ენდრო და ხახვის ფურცელი რჩება. გარდა იმისა, რომ ეკოლოგიურად სუფთაა, ენდრო კვერცხს განსაკუთრებულ გემოს და არომატსაც ანიჭებს. ალბათ შეგიძინევიათ, რომ ენდროთი შეღებილი სააღდგომო კვერცხი გამორჩეულად გემრიელია და დიდი ხნის განმავლობაში არ ფუჭდება.

სააღდგომო კვერცხის მოხატვა უამრავი ადამიანის ჰობი გახდა, თუმცა, ცნობილი იუველიერის, ფაბერჟეს ქმნილებებს ბადალი დღემდე არა ჰყავს. მის მიერ დაზღუდული ულამაზესი დეკორატიული კვერცხები სპეციალურ ყუთებში ინახებოდა და საჩვენებლად მხოლოდ აღდგომის დღესასწაულზე გამოჰქონდათ. ფაბერჟე ასლს არასოდეს აკეთებდა. სწორედ ამიტომაც მისი თითოეული ნაშუქვარი უნიკალური. ცნობილი იუველიერის 47 კვერცხი დღესდღეობით მსოფლიოს სხვადასხვა მუზეუმსა და კერძო კოლექციებში ინახება.

სააღდგომო სუფრის კიდევ ერთი ატრიბუტია პასკა, რომელსაც ქრისტიანები მაცხოვრის აღდგომის რწმენის ნიშნად აცხობენ. სიმბოლურად იგი გოლგოთას აღნიშნავს, მთას, სადაც აწამეს და ჯვარს აცვეს ქრისტე. სააღდგომო პასკა ფორმით არტოსს წააგავს, სააღდგომო პურს, რომელ-

აღდგომის დღესასწაულზე

საც ეკლესიაში აღდგომის დღეებში არიგებენ, თუმცა, მისგან განსხვავებით, საკმაოდ ტკბილი და ნოყიერია. სააღდგომო პასკაში აუცილებლად უნდა იყოს ბევრი ქიშმიში, სანელუბლები და ცხიმი – ეს არის იმ დიდი დღესასწაულის ხორციელი გამოხატულება, რასაც კაცობრიობა აღდგომის ბრწყინვალე დღეებში განიცდის. მიუხედავად იმისა, რომ დღეს პასკის შექმნა ბევრგან შეიძლება, შინ გამოცხვარს სულ სხვა გემო და ხიბლი აქვს. პროცესი საკმაოდ შრომატევადია, თუმცა, დღესასწაულის განცდას ამაფრებს. შედეგი კი იმდენად სასიამოვნოა, წვალეზად ნამდვილად ღირს.

ძველად სადღესასწაულო სუფრას ამშვენებდა მშრალად მოხარშული ღორის ბარკალი, წითელი კვერცხები, ქადა, ხაჭაპური, შოთის პური, ყველი, მწვანილი, მწნილი, ხილი და რასაკვირველია, წითელი ღვინო.

სააღდგომო ტრადიციებს შორის გამორჩეული იყო ჭონა, რომელიც თავისი არსითა და ფორმით ძალიან ჰგავს ალილოს. აღდგომა დღეს რამდენიმე კაცი, რომელთაც მეჭონეებს ეძახდნენ, მთელს სოფელს ჩამოუვლიდა და სააღდგომო სიმღერით დღესასწაულს ულოცავდა, დიასახლისი კი მათ კვერცხებით, ტკბილი კვერებით, ხილით და ფულითაც ასაჩუქრებდა. დღის ბოლოს შეგროვილ ხორავს მთელი სოფლის ახალგაზრდობა შემოუსხდებოდა და იღხენდა.

რაჭაში აღდგომა დილით წირვიდან დაბრუნების შემდეგ პურის ფაფას აკეთებდნენ, თონეში ლავაშებს აცხობდნენ. წირვის შემდეგ, მღვდელი თითოეულ ოჯახს ჩამოუვლიდა და აკურთხებდა. ახალი მიცვალებულის პატრონი სააღდგომოდ ცხვარს კლავდა, ცხვრის თავფეხს, ბარკალს, ლავაშს, შეკეცილს ლანგარზე დააღაგებდა და მღვდელს შინ მიართმევდა. აღდგომის მეორე დღეს “გეორგონთობას” ზეიმობდნენ. აცხობდნენ ლობიანებს, შეკეცილებს, ბონჩუანებს, იხ-

არშებოდა ხორცი და იყო დიდი სმაქიფი.

ყოველ წელიწადს, აღდგომის დღესასწაულზე გურიაში ტრადიციული ლელო იმართებოდა. 16 კილოგრამიან ტყავის ბურთს სილითა და ნახერხით ავსებდნენ და აგუნას წვენს ასხამდნენ. აგუნა უძველესი წარმართული რიტუალიდან გადმოსული ღვინის დღესასწაულია, რომელიც დღეს მიივიწყეს. აგუნა შავი ღვინის, თაფლის, ბროწეულის წვენისა და კიდევ ერთი უცნობი ინგრედიენტის ნაზავია, რომელსაც მცირე რაოდენობით მოთამაშებსაც ასმევდნენ – ძალისა და სიმხნვეის მოსამატებლად.

საინტერესო რიტუალი ჰქონდათ სამგერელოში. აღდგომის დღეს განსაკუთრებული ქვევრის, ლავანის თავზე ბატკანს ან გოჭს კლავდნენ. აცხობდნენ ყველისა და კვერცხის პურის კვერებს. ოჯახის უფროსი დიდიდანვე მარხულობდა, წყალს არ დალევიდა და არც თამბაქოს მოწვედა. შუადღისას ხონჩაზე დააწყობდა ღორის გულ-ღვიძლს, მამლის თავს, კვერებს, საზედაშე ღვინოს და ამ ყველაფერს საღმრთო საოხრო ქვევრის თავზე დააღაგებდა, მერე იმ ქვევრს თავს მოხდიდა და დაილოცებოდა. კახეთში სააღდგომოდ ბატკანს კლავდნენ, ახალი მიცვალებულის პატრონი სასაფლაოზე გადიოდნენ და კვერცხს აგორებდნენ. სახლში აუცილებლად უნდა დაეკლათ ღორი. იშლებოდა დიდი სუფრა, მეზობლები ერთმანეთს ეპატიჟებოდნენ და ქეიფობდნენ, აცხობდნენ უხაშო კაკანტელებს და არიგებდნენ.

გილოხავთ!
ქიხსტე აღდა!

სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის, ახლოს-მცირისის მისაწვავისკოპოსოს, გიგანისისა და სხუა-ფხაჟისის მიტროპოლიტის, უბინდისისა და უნაგაჟისის ილია II-ის განხილვა მისწავლავლის სული მსახურებლად

ყოველი ოჯახი მძიმედ განიცდის უახლოესი წევრის გარდაცვალებას და გამოხატავს თავის წუხილს, მაგრამ ბოლო დროს ეს დამახინჯებული ფორმით ვლინდება.

ხშირია შემთხვევა, როცა ახლობლები მრავალი წლის ან მთელი სიცოცხლის მანძილზე არ იხდიან შავ სამოსს და ჩამოშორებულნი არიან ყოველდღიურ ცხოვრებას.

უსაზღვრო გლოვა, გოდება, ტირილი მეტყველებს ადამიანის ურწმუნობაზე, იმაზე, რომ მას არ სწამს ღმერთი, არ სწამს სულის უკვდავება და თვლის, რომ გარდაცვლილი სამუდამოდ დაკარგულია მისთვის, ამით კი ჭირისუფალი უდიდეს ცოდვას იღებს თავის თავზე, რადგან იგი არასწორი ქცევით მეტად ამძიმებს გარდაცვლილის უკვდავ სულს, ამძიმებს თავისი ოჯახის ცხოვრებას.

ყველამ უნდა იცოდეს, რომ ადამიანის გარდაცვალება არ ნიშნავს მის მოსპობას. ადამიანის სული ცოცხალია, უკვდავია და იგი მარადიულ ცხოვრებაში იმკვიდრებს იმ ადგილს, რასაც თავისი სარწმუნოებითა და ქცევით იმსახურებს.

მიწიერი ჩვენი ცხოვრება არის მომზადება მარადიულობისათვის, იგია თითოეული ჩვენთაგანისათვის უდიდესი გამოცდა.

ბედნიერია, ვინც მართლმადიდებელი სარწმუნოებით, სიყვარულითა და კეთილი საქმით წარდგება ამ გარდაუვალი დღის წინაშე და მართალთა სავანის მკვიდრი გახდება.

ხშირია შემთხვევა, როცა კეთილი ადამიანი ტოვებს ამ წუთისოფელს, ანდა მცირე ასაკისა შეერთვის მარ-

ადიულობას, ამაშია ჩვენ უნდა დავინახოთ განგება უფლისა; ღმერთს ისინი ნაკლებად ცოდვილნი მიჰყავს თავისთან.

ყოველივე ამის გამო განვაჩინებთ:

1. ავადმყოფს აუცილებლად უნდა მოუყვანოთ მოძღვარი აღსარებისა და ზიარებისათვის, რადგან წმინდა ზიარება არის საკურნებელი სულისა და ხორცისა და ხშირია შემთხვევა, როცა წმინდა ზიარებით სასწაულებრივად განკურნებულა ადამიანი; ასევე, მეტად კარგია ავადმყოფისათვის ზეთის კურთხევა.

2. გარდაცვალების შემთხვევაში პირველივე დღიდან დასაფლავებამდე მიცვალებულის თავთან ჩაუქრობლად უნდა ენთოს სანთელი და კანდელი, უნდა იდგეს ხატი, ხორბალი, წყალი, ღვინო, მარილი და დღედაღამ ახლობლების მიერ უნდა იკითხებოდეს დავით წინასწარმეტყველის ფსალმუნები.

3. ფსალმუნის კითხვა (თუნდაც დღეში მხოლოდ ერთი კანონის) სასურველია, დასაფლავების შემდეგ ერთი წლის მანძილზე მაინც გაგრძელდეს.

4. გარდაცვლილს გულზე უნდა ეკიდოს ნაკურთხი ჯვარი.

5. თუ მიცვალებულის ახლობლები მოუნათლავია, კარგია თუ ისინი გარდაცვლილის დასაფლავებამდე მონათლებიან; თუ მიცვალებულია მოუნათლავი, მისი მონათულა არ შეიძლება.

6. საერთო პანაშვილის დროს სასურველია საერო სიმღერებისა და მუსიკის ნაცვლად შესრულდეს საეკლესიო საგალობლები.

7. მიცვალებული უნდა დაიკრძალოს გარდაცვალებიდან 3-5 დღის განმავლობაში.

8. მიცვალებულს არ უნდა ჩაატანოთ ზედმეტი

ტანსაცმელი და სხვა რაიმე ნივთი.

9. დასაფლავების დღეს, დილით ან წინა ღამეს მოძღვარმა უნდა აუგოს წესი მიცვალებულს და უკურთხოს საფლავის მიწა, ღვინო, პური, მარილი, წყალი.

10. დასაფლავების დღიდანვე უნდა დაიდგას მღვდლის მიერ ნაკურთხი დროებითი ჯვარი (ხის, ლითონის ან სხვა მასალის), რადგან უჯვარო საფლავს, წმინდა მამების სწავლებით ემშაკი ეპატრონება.

11. გარდაცვლილის დაკრძალვის შემდეგ მისი სულის მოსახსენებლად მზადდება მოკრძალებული ქელეხი მხოლოდ უახლოესი ნათესავებისა და ახლობლებისათვის, ქელეხი არ უნდა გაგრძელდეს დიდხანს.

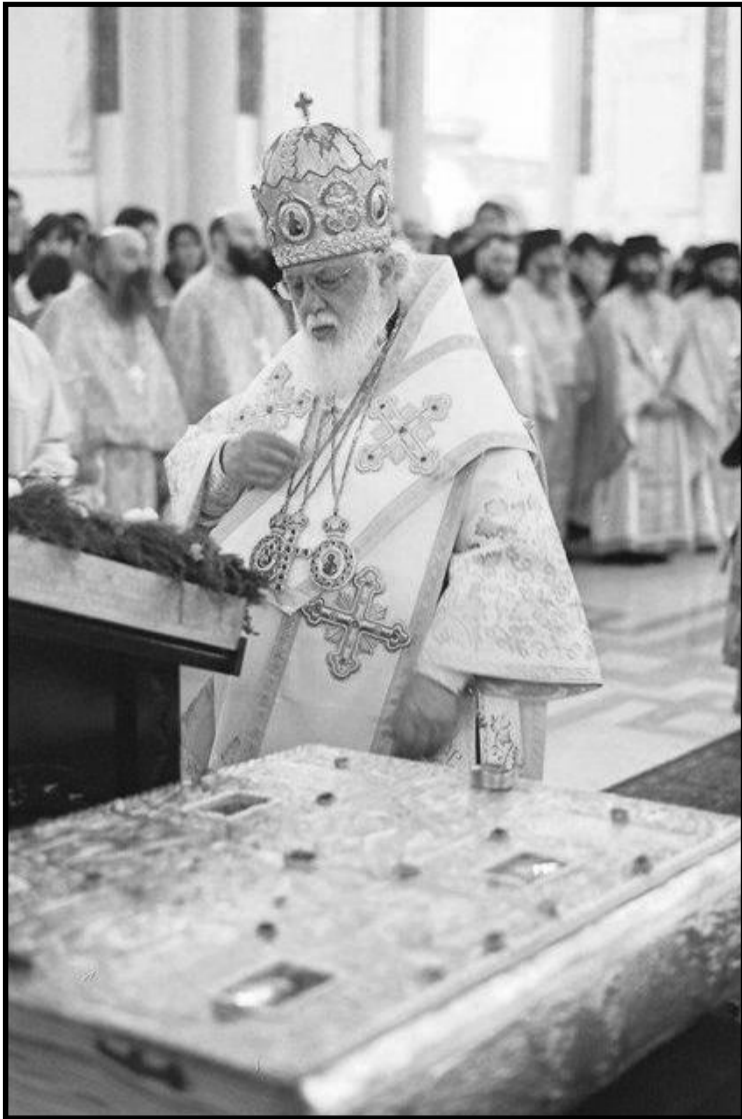
უკეთუ ადამიანი მარხვის დროს გარდაიცვალა, საჭმელი მზადდება მხოლოდ სამარხვო.

12. თუ ადამიანი გარდაიცვალა ხსნილში, კარგია, თუ მისი ახლობლები გარდაცვლილის დასაფლავებამდე შეინახვენ მარხვას.

13. გარდაცვალებიდან 39-ე დღეს მოძღვარმა უნდა შეასრულოს პანაშვიდი, ხოლო მეორმოცე დღეს და წლისთავზე მიცვალებულისათვის უნდა დამზადდეს საკურთხი და ეკლესიაში შესრულდეს შეკვეთილი წირვა და პანაშვიდი.

14. მიცვალებულის ორმოცი უნდა გადაიხადოს გარდაცვალებიდან ზუსტად მეორმოცე დღეს, ან წინა დღეს, რადგან მეორმოცე დღეს ხდება გარდაცვლილის სულის დამკვიდრება მისთვის განკუთვნილ სავანეში.

წლისთავიც უნდა გადაიხადონ გარდაცვალებიდან ზუსტად ერთი წლის შემდეგ, ორივე შემთხვევაში მიცვალებული სულის საოხად გამზადებული საჭმელი მარხვაში უნდა იყოს სამარხვო, ხსნილში - სახსნილო.

15. ყოველ წელიწადს მიცვალებულთა ხსენების დღეს მისი ახლობლები უნდა ამზადებდნენ საკურთხს, რომელსაც დილით, წირვის დაწყების წინ მიიტანენ ტაძარში პანაშვილისათვის.

16. მეტად კარგია თუ მიცვალებულის ახლობლები გააკეთებენ საკურთხს და ეკლესიაში მოძღვარს შეასრულებინებენ პანაშვიდს გარდაცვლილის დაბადების დღის, გარდაცვალებისა და ანგელოზის დღეებში. საკურთხი, ზეთი, ღვინო, წანდილი ან კოლიო (სხვა საჭმელიც შეიძლება).

17. განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს მიცვალებულისათვის, თუ მისი ახლობლები ყოველ შაბათ-კვირას და დღესასწაულის დღეებში ესწრებიან წირვა-ლოცვას, ეზიარებიან და სეფისკვერს აგზავნიან საკურთხეველში გარდაცვლილის სულის მოსახსენებლად.

18. ქრისტიანის საფლავი არ უნდა იყოს მდიდრული, მიცვალებულის სულისთვის უკეთესია, თუ თანხა გაჭირვებულთ დაურიგდებათ.

19. მოძღვრის მიერ საფლავის კურთხევა კარგია მიცვალებულთა მოხსენების დღეებში.

20. ორმოცი დღის შემდეგ გარდაცვლილის ტანსაცმელი და ნივთები უნდა დაურიგდეს გაჭირვებულთ.

21. თვითმკვლელობით აღსრულებულის და მოუნათლავისათვის საეკლესიო წესების შესრულება საეკლესიო კანონების თანახმად აკრძალულია. მათ სახელზე მხოლოდ მოწყალება შეიძლება გაიცეს, საერთოდ მიცვალებულის სახელზე მოწყალების გაცემა მეტად კარგია.

22. თუ ფსიქიურად დაავადებული ადამიანი მოიკლავს თავს, მისთვის საეკლესიო კანონის თანახმად საეკლესიო წესების შესრულება ნებადართულია..

23. გარდაცვლილის ახლობლებს ეძლევათ ლოცვა-კურთხევა, ატარონ შავი ტანსაცმელი 40 დღე ან არაუმეტეს 1 წელი.

ერთი წლის შემდეგ შავი სამოსი აუცილებლად უნდა გაიხადოს ყველამ, შვილის, მეუღლის, ან მეტად ახლობელი ადამიანისათვის სიყვარული უნდა გამოიხატოს არა შავი სამოსის ტარებით, არამედ ლოცვით და მიცვალებულის სულისთვის ღვთის სათნო კეთილ საქმეთა აღსრულებით.

გილოცავთ!
ქრისტე აღდგა!

პატივსაცემი - ნელინაძის ქრისტე დიმიტრი უკრაინის ეპისკოპოსმა. მოწმობით აღიარებულია. ეგვიპტეში თქვენი ნაძაქვები (ნაპოლეონის ელქსირისი) და ეგვიპტეში ისინი ნაპოვანად აღმოჩნდა.

მკითხველს შეუძლია მოგვანობის შემცნებით-გასართობი მასალები, სავაჭრო ურთიერთობები. დაინტერესებულ მკითხველს შეუძლია მოგვანობის მისამართზე - ყახპი, საყაძის ქ. 68. ან დარეკოს ცელეფონზე: 03712 22576.

დასასრული

პირველ საუკუნეში მცხეთაში ისრაელის მიწიდან დევნილ ებრაელთა მრავალრიცხოვანი თემი სახლობდა. მცხეთელი ებრაელები ხშირად მოგზაურობდნენ ისტორიულ სამშობლოში. ისინი ღირსეული მოქალაქეები იყვნენ, თვით ქართლის სამეფო კარზე დაფასებულნი. სწორედ წარჩინებული ებრაელები იქცნენ ქართლში პირველ ქრისტიანებად.

დათ, რომ გამოჩნდა კაცი, რომელიც მდინარე იორდანეში იოანე ნათლისმცემელმა მონათლა და ამ დროს სასწაულებიც მოხდა: მდინარეები აღმა წავიდნენ, ზღვის მიმოქცევა შეწყდა, ამოდრავდნენ მთები და სხვა. ჰეროდეს სურდა ეს კაცი არა მხოლოდ იუდეის მცხოვრებთ შეეჩვენებინათ, არამედ ისრაელის სხვა ტომთა შთამომავლებსაც. ამიტომაც სხვა ქვეყნებს შეფარებული ებრაელები იერუსალიმს გაემგზავრნენ.

ელიოზ მცხეთელის მოხუცმა დედამ შვილის გამგზავრებაზე იცოდა, რომ ახლა ბიბლიური წინასწარმეტყველება დაღმერთი განკაცდა... იერუსალიმში მიმავალს იგი შეევედრა, რომ ელიოზს არამც და არამც არ ჩაედინა მომკვდინებელი დანაშაული და იესო ქრისტეს ჯვარცმში არ გარეულიყო, რადგან ის იყო მხსნელი სოფლისა, ძე ღვთისა.

როგორც საისტორიო წყაროები იმეორებს, ელიოზს მართლაც უშუალო მონაწილეობა არ მიუღია მცხოვრის ჯვარცმში. ქართლიდან წარგზავნილი ებრაელები იმ მოვლენის დამკვირვებლებად გვევლინებიან, რომელმაც სამყარო შეცვალა...

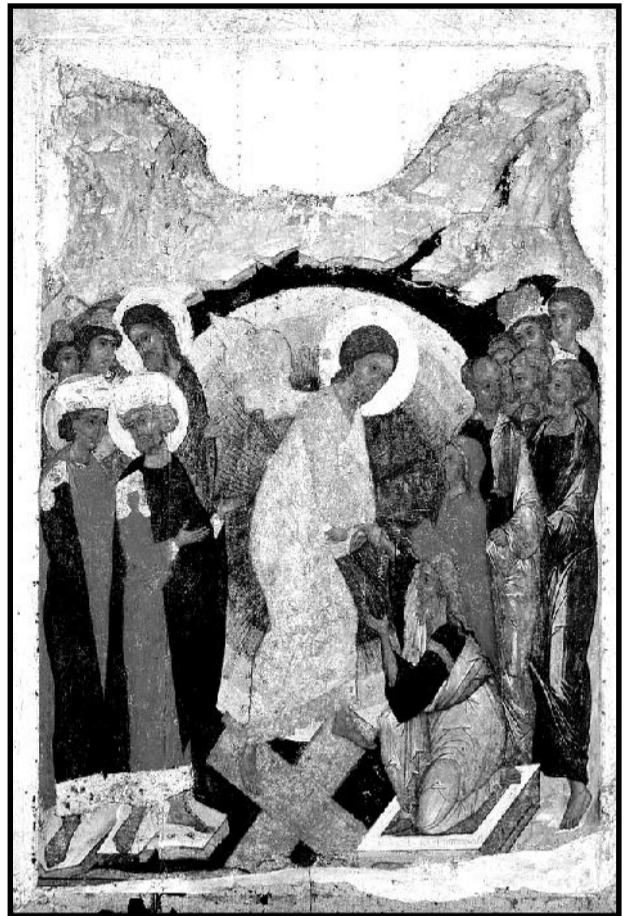
შემდეგ კი, როცა "კვართსა ... ზედა განიდევს წილი," მასში ელიოზ მცხეთელიც გაერია. ხელთუქმნელი კვართიც სწორედ მას

ერგო. ქართველი ებრაელები ქართლისკენ გამოემართნენ და ქრისტეს აღდგომიდან ძალიან მალე სიწმინდე მცხეთას მოაბრძანეს. ელიოზის მოხუცი დედა გარდაცვლილიყო. მოგზაურს შინ მართლმორწმუნე და - სიღონია ელოდებოდა. ელიოზ მცხეთელმა მას უფლის შესამოსელი გააღიარა. ქალმა კვართი გულზე მიიხუტა, ემთხვია და ცრემლით დააღვლო, მერე კი უმაღლეს სული განუტევა. მას ისეთი ძალით ეპყრა ხელთ ქრისტეს სამოსი, რომ მისი გამორთმევა ვერავინ შეძლო.

ხელთუქმნელ კვართს თვით მეფეც (ქართლის ცხოვრების ცნობით ადერკი, იგივე მიჰრდატი) მოუხიბლავს, მაგრამ სასწაულებრივად ჩაბლუჯული ქსოვილი ვერარა ძალამ განაცალკევა ებრაელი ქალის ხელთაგან. ამიტომ სიღონია მამ ქრისტეს პერანგთან ერთად დამარხა. საფლავზე განსაცვიფრებლად მძლავრი და ლამაზი ხე ამოვიდა.

ქართლის ცხოვრება მას ლიბანის ნაძვის უწოდებს, რომელიც უიშვიათეს კეთილსურნელებას აფრქვევდა. იქ, სადაც ოდესღაც ებრაელები

... და ნათელი იგი მწიგნოსა შინა ჩანს, და მწიგნო იგი მას უბე იქია

თა სასაფლაო იყო, სამი საუკუნის შემდეგ უკვე სამეფო ბაღი და სასახლე მდებარეობდა. სწორედ ეს ადგილი დასახა წმ. ნინოს რჩევით ეკლესიის ასაშენებლად ქართლის პირველმა ქრისტიანმა მეფემ - მირიანმა.

კვართის დაფვლის ადგილზე ამოსული ხისაგან ამ ქვეყნის პირველი ქრისტიანული ტაძარი, სვეტიცხოველი აშენდა. იგი მაცხოვრის საფლავზე აღმართული ეკლესიის სიმბოლოდ იქცა. **ზაზა ლოდაშვილი.**

სააღდგომო ნერილი „კახუას“ მკითხველს

აღდგომის დღესასწაულს ყველა ქრისტიანი დიდი სიხარულით ხვდება. მათ იციან, რომ ქრისტე სამი დღის განმავლობაში აკლდამაში ესვენა და შემდეგ აღდგა. საგანგებო წირვა-ლოცვისა და ლიტანიების გარდა, აღდგომას ყველა ქვეყანაში სხვადასხვანაირად აღნიშნავენ.

ალბათ, იცით, საქართველოში ქრისტიანები კვერცხებს წითლად ღებებენ. მართლმადიდებლები ფიქრობენ, რომ მხოლოდ წითელი ფერია დასაშვები. თუმცა, ზოგიერთი ადამიანი უცხო ქვეყნებში კვერცხებს სხვადასხვა ფერად ღებავს. ჩვენს ქვეყანაში კვერცხების შესაღებად ენდროს იყენებენ. უფროსები წინასწარ მიღ-

იან ბაზარში ან მაღაზიაში და ამ უცნაურ მცენარეს ყიდულობენ, რომელიც მოხარებისას მუქ წითელ ფერს უშვებს. ენდროს გასაოცარი სუნი აქვს, თუმცა, ვერ ვიტყვით, რომ მაინცდამაინც მადისაღმკვრელი. ენდროს სუნი მიწის და სხვადასხვა ბოსტნეულის სურნელს ერთად მოგაგონებს, მაგრამ სინამდვილეში, არც ერთის მსგავსია.

როცა ენდრო აღუდგება, უფროსები ქებაში კვერცხებს აწყობენ. ბავშვების საყვარელი საქმიანობა მათი ყურება, ანდა მოხმარებაა. რა თქმა უნდა, ძალიან სასიამოვნოა კვერცხების წითლად შეღებვაში მონაწილეობის მიღება, თუმცა, მდულარე წყალს უფროსილი.

როცა კვერცხები შეიღებება, უფროსები მას სამი დღის განმავლობაში ინახავენ. ეს იმიტომ, რომ კვერცხები არა აღდგომას, არამედ წითელ პარასკევს, აღდგომამდე სამი დღით ადრე იღებება. ყველაზე რთული ახლადშეღებელი კვერცხების ყურებაა, რადგან, მათ ხელი არ უნდა ახლო. აღდგომის დადგო-

მატომადიდებლები თიქტმუნ, ტიმ ...

მის მერე კი შეგიძლია იმდენი კვერცხი აიღო, რამდენიც გაგებარდება. საქმე იმაშია, რომ სანამ პატარები ვართ და აღდგომის დღესასწაულის მნიშვნელობა ჩვენთვის გაუგებარია, წითელი კვერცხებით ვერთობით. თუმცა, აღიარებ, რომ ძალიან გიხარია აღდგომის დღის გათენება. შეიძლება იმიტომ, რომ ახლადგამოცხვარი პასკის სუნი გაღვიძებს, ანდა, ერთი სული გაქვს, წითელ კვერცხებს როდის დაეპატრონები. ან, იქნებ იმიტომ, რომ ამ დღეს შენი ოჯახის ყველა წევრი განსაკუთრებულად კარგ ხასიათზეა, ბევრად უფრო კეთილები და ყურადღებიანები არიან, ვიდრე ჩვეულებრივ. უფროსები ერთმანეთს ურეკავენ, ანდა, მეზობლებს და ნაცნობებს შეხვედრისთანავე ეუბნებიან - ქრისტე აღდგა! ისინი კი გაღიმებულნი მიაბახვებენ: - ჭეშმარიტად!

ამ დროს, ჩვენ, ბავშვები კვერცხებით ხელში დავრბივართ და ვცდილობთ, ყველა სხვა კვერცხი გავტეხოთ. ძალიან ყურადღებით ვამოწმებთ კვერცხის წაგრძელებულ თავს, კბილებზე ვიკაკუნებთ და ვარკვევთ, რამდენად მაგარია ჩვენი კვერცხის ნაჭუჭი. მოკლედ, აღდგომა შეგვიბრუნებდა გაღვიძებულ სოფლებს; ყველაზე კარგი კვერცხი უნდა აირჩიო, რომლითაც დანარჩენი ბავშვების კვერცხების "დამარცხებას" შეძლებ; ეცადე, კარგად დაუმიზნო და გვერდით არ ჩაურტყა.

მთავარია, არ გამოგრჩეს ამ შეჯიბრების "უსამართლო" მონაწილეები, მათ შეუძლიათ ყველა კვერცხის ნაჭუჭი ჩაამტვრიონ. არა იმიტომ, რომ მათი კვერცხი ყველაზე კარგია, არამედ იმიტომ, რომ ის საერთოდაც, ხისაა!!! დიახ, ზოგიერთი ბავშვი ხის კვერცხებით

ცდილობს გამარჯვებას. მერამდენიმე წელი დამჭირდა იმისთვის, რომ ერთი შეხედვით მივხვდარიყავი, მოწინააღმდეგის კვერცხი ხის იყო თუ ნამდვილი. ჯერ ერთი, ხის კვერცხს უცნაური ფერი აქვს, ოდნავ ხელოვნური, რომელიც საერთოდ არ ჰგავს ენდროთი შეღებილს. კიდევ, ხის კვერცხებს ფორმაც არაბუნებრივად დახვეწილი და მომგვალებული აქვთ, ასე რომ, არ შეცდეთ!

აღდგომის დამთავრებისას შესაძლოა ისე შეგიყვარდეთ თქვენი ყველაზე ლამაზი და ძლიერი კვერცხები, რომ მათი შეჭმა დაგენანოთ და დატკობას. აჯობებს, შენახვა კი გადაწყვიტოთ. ერთხელ ასეთი შეცდომა მე და ჩემმა დამაც დაუშვით. ჩვენი კვერცხები ლამაზ ყუთში ჩავალაგეთ და საწოლის ქვეშ დავმაღეთ, უფროსებს რომ არ ეპოვათ. ყოველ საღამოს ყუთს ენახულობდით და კვერცხებს ვათვალიერებდით ხოლმე. რამდენიმე კვირის შემდეგ ჩვენს ოთახში ძალიან ცუდი სუნი იდგა, თუმცა, ვერ ვხვდებოდით, რომ ამის

მიხეზი გაფუჭებული კვერცხები იყო. მოკლედ, ჩვენმა მშობლებმა საიდუმლო ყუთი იპოვეს და დაძველებული კვერცხები გადაყარეს. ასე რომ, ნამდვილად არ გირჩევთ სააღდგომო კვერცხების შენახვას და მათი ცქერით დატკობას. აჯობებს, შემდეგ აღდგომას დაელოდოთ და ისევ იმხიარულოთ, ეს დღესასწაული ხომ წელიწადში მხოლოდ ერთხელაა!

ციცუკა ყიფშიძე.

დავით გურამიშვილი დავითიანი

* დასასრული
ძმარში ნაღველი რიესო;
წმინდასა შენსა საღმრთოსა
გვერდსა ლაზვარი მიესო,
დიდება მოთმინებასა შენსა,
უფალო იესო!
ვაი, რა კარგი საჩინო
რა ავად მიგიჩინესო!
მოგკლეს უბრალო ბრალითა,
ქვეყანა შეარყიესო,
მზე დანახნელეს, მთვარეცა,
ვარსკვლავნი დააფრქვიესო.
თავს კრეტსაბმელი განაპეს
ბოლომდი შუა ხიესო.
ჯვარით გარდმოგხსნეს, წაგ-
გრაგნეს, ტილოში წაგახვიესო:
დაგმარხეს, მკვდარსაც არ
გენდენენ, გარს მცველი შე-
მოგხვიესო.
ჰქმენ სულგრძელობა მათზე-
და და დასთმე შენ ჩვენთვი
ესო!
დიდება მოთმინებასა შენსა,
უფალო იესო!
ჰქმენ სულგრძელობა მათზე-
და და დასთმე შენ ჩვენთვი
ესო!
დიდება მოთმინებასა
შენსა, უფალო იესო!
დიდება მოთმინებასა
შენსა, უფალო იესო!
ვაი, რა კარგი საჩინო
რა ავად მიგიჩინესო!
არ ვიცი, რად ქნეს უგბილ-
თა,
ავი რა შეგაჩინესო?
მკვდარს აღუდგენდი, კურნე-
დი
კეთროანს წყალ-მანკიერსო;
ბრმას თვალი უხელდი
ციცისად არჩენდი ეშმაკი-
ერსო.
უტყვს ენას ძღვნიდი, ყრუს-
სმენას,
საპყართა სლვას შევნიერსო,
პურს მცირეს დიდად,
წყალს ღვინოდ
უქცევდი, - ჭამე, სვი ესო.
ამის მეტს არას ეტყოდი
ესევედით ღმერთს ზეციერსო!
მშვიდად ცხოვრებდით,
ნუ უზამთ
ერთმანეთს თქვენ უდიერსო!
გაიკითხვედით გლახაკთა
ასმევ-აჭმევდით მშვიერსო;
რასაც კეთილს იქთ ღმერთი
თქვენ მოგაგებთ მის მაგიერ-
სო!
ორსავ გზას წრფელს წინ
უდებდი: ხორციელს და
სულიერსო.
ამის სანუფქოდ შენ მათა
სიკვდილსა შეგამთხვიესო!
ჰქმენ სულგრძელება მათზე-
და და დასთმე შენ ჩვენთვი
ესო!
დიდება მოთმინებასა შენსა,
უფალო იესო!
ჰქმენ სულგრძელება მათზე-
და და დასთმე შენ ჩვენთვი
ესო!
დიდება მოთმინებასა შენსა,
უფალო იესო!

კრწანის
გილთცავთ
აღდგამის
მბწყინვალუ
ღოესასწაულს!

შეგიძლიათ, მთავარდით
თქვენი შვილუმის, შვილ-
იშვილუმის თბიგინალური
თუფთაში, ნახაფრში, აბრ-
ში. ისინი გამბედეუდენ
ჩვენს გაგოთში

სპორტი საერთაშორისო ტურნირი

27, 28 და 29 მარტს ქალაქ ბა-
თუმში ჩატარდა საქართველოს დამსახ-
ურებული მწვრთნელის ოთარ ცანავას
სახელობის საერთაშორისო ტურნირი
თავისუფალ ჭიდაობაში. ტურნირში მონაწ-
ილეობა კასპელმა სპორტსმენებმაც მი-
იღეს და საპრიზო ადგილები დაიკავეს /
უფროსი მწვრთნელი თეიმურაზ გაბობე-
გამარჯვებული სპორტსმენები შესაბამი-
სი ხარისხის დიპლომებით, მედლებითა
და თასებით დააჯილდოვეს.
I ადგილი; ედი ბულულაშვილი 69 კგ.
II ადგილი; დანიელ მარქარაშვილი 63
კგ.
სპორტის დაწესებულებების
გაერთიანება.

გილოსავთ!
ქიხსე აღდგა!

ჯაშნიყი
ანა ჩიტაშვილი
დაიბადა 2000
წლის 22 დეკემბერს, ცხ-
ოვრობს ოკაშში, ჰყავს
დედა, მამა და ძმა.
ანას უყვარს მუსი-
კა, მღერის, მუშაობს თე-
ქაზე, ქარავს, მისი ლექსე-
ბი იბეჭდება პირველად.

პატარა ფოთოლი
პატარა ფოთლის ნაზი შრია-
ლი დღის დუმილს არღვევს
და ამ დღის ქარი პატარა ფო-
თოლს კუთხეში აგდებს...
ფოთოლი ჭკნება და იფერფლე-
ბა, ... ბოლოს კი ფერფლი მი-
წას ერევა
დიდხნის შემდეგ ამ ფოთლის
ნაცვლად მიწაზე დიდი მუხა
იზრდება.
ამ მუხის წვერზე, ყველაზე მაღ-
ლა პატარა ფოთოლს ქარი ვერ
წვდება.

ზამთარი
ქარი ქროდა, დიდხანს ქროდა,
ხეებს ფერი აღარ ჰქონდა,
ფოთოლცვენა შემწყდარიყო
შემოდგომა აღარ იყო.
ზამთრის პირი მომდგარიყო,
ტყე თოვლისგან თეთრად იყო,
თითქოს სადღაც წასულიყო...
ზამთრის ყინვას მიემალა
შავ ღრუბელში ჩაიმალა,
მერე მთვარემ მზე შეცვალა
და მის ნაცვლად აკაშკაშდა.
ქარი ქროდა, დიდხანს ქროდა
ხეებს ფერი აღარ ჰქონდა.

ოცნო
გაცინა
... სხალი
განთიარა
... იძებს
წაინფრესო სურათებს
ჩაიონის სავსებით
თოცო - მაცინის
შეცქმნელოცო. თბ-
ოვნით მივმართავთ
თხანწაიონეოებს -
რაცოვით თქვინი ყვ-
ალი სურს მაცინაში!
გამოგვიგზავნით წაინ-
ფრესო რა სხალითო
თოცოებს!

რედაქციასში შემოსული წერ-
ილები არ რეცენზირდება და
ავტორებს არ უბრუნდებათ

**გაზეთი იბეჭდება
გამომცემლობა
„კოლორი“**

რედაქცია სელმქანალოზს თაინუშალი პრისის პრინციპით.
საბაიის ავტორის აზრი, შესაქლოა არ ეთხვეოდეს რედაქციის
აზრს. მოგანილი შაქაბის სიხუსაზეა პასუხისმგებელი ავტორი.
სარედაქციო მასალები და განხილვების შედეგად რედაქცია
პასუხს არ აბებს.
რედაქციის ნებართვის გარეშე მასალების გამოქვეყნება იკრძალება.

რედაქცია
ნანა შერაბაშვილი
რედაქციის მისამართი:
2600 ქ ქასპი
საბაიის ქ. № 68
ტელეფონი 22-25-76